

FOLIA ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, *** APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUĂ-ORI

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria 12 corone
Pentru România și străinătate . . . 17 franci

PROPRIETAR ȘI REDACTOR:

IOAN BACIU
preot.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de 3 or ce conțin cam 150 cuvinte 6 cor.; 200 cuvinte 8 cor. și mai sus 10 corone

Un suflet pocăit.

— Novela. —

V.

Voi, cari n'ați iubit nici-odată, decumva esistați astfel de ființe, voi, cari n'ați simțit fiorul ce s'gduie internul celui ce iubesc, voi cari nepăsători a-ți trecut prin viață și n'ați întâlnit un zîmbet deosebit de dulce, un vis argințiu deosebit de delectant, o lacrimă deosebit de limpede, cu un cuvânt voi, cari n'ați întâlnit ființa pentru care v'ați fi dat bucurios viața chiar, voi nu ve-ți înțelege ce simția Zoe.

Dar voi, cari a-ți plâns de v'ați udat perina voastră cu lacrimi, voi, cari a-ți tresăltat sub focul isvorit din doue lumini senine, ce le numim: ochi iubiti, voi, cari a-ți simțit că ve topiți, că ve nimiciti de fericire la auzul glasului sfânt ce v'a dîs: te iubesc! Voi, singuri voi ve-ți ști aprecia și escuza durerile Zoei.

Cine iubesc așa cum Zoe iubea, e sub pedeapsa lui D-zeu... Da, și D-zeu dă astfel de pedepse.

Nu căutați în caracterul Zoei ceva putred, scârbos și urit, că nu ve-ți afla!

De ce a-ți și căuta?

Mintea îi spunea se fie cum trebuie, inima îi șoptea datorințele cătriă soț, dar este ceva în om ce e mai puternic decât totul, este ceva în noi ce e ca un torent de munte prăvălit peste stânci și bolovan, repescă totul cu sine; și acest *ceva* e simțământul sub jugul căruia suspinăm, care dacă te-a cuprins odată nu mai admite rezistență, acest simțământ e: amorul.

Serieți multe cărți morale voi luminători ai omenimei, că bine faceți! Pe urmele voștre va răsări un neam de oameni cinștiți, cari vor binecuvînta memoria voastră.

Nu serieți în contra amorului, că înzădar munciți, înzădar asudați.

Căci e de neexplicat, cum toate le mai pôte omul învinge, dar acest simțământ vehement din ce dorești a-l sufoca din ce te arde și mistuesce mai cumplit.

S'au dora nu e așa?!

O! câte jertfe cere cel mai dulce simțământ!!

Ziua dorită de Zoe sosi.

Generalul și Melania plecau se-și cerceteze sora și mătușa, pe buna d-nă Ludovica.

Singuri o și întregă!!!

— Cea mai fericită și a vieții gânda Zoe.

— Ziua în care încă-odată, am se redau pe Zoe la D-zeu gânda Silviu.

...Și cum prânzeau ambii față în față Zoe îl privi lung. Erau numai amândoi.

— Spunem, d-le Silviu, gândita-i d-ta vre-odată la mine, cât ai fost în străinătate.

— Nu te înțeleg d-nă, răspunde Silviu, adecă mai bine dîs te rog es-

placă-te, ce vrei se-ți răspund?

— Da, nu mă înțelegi, dar eu vreau se mă înțelegi! și mă înțelegi, dar te faci că nu mă înțelegi. Se mă esplie dar. O! eu

Ioan Lăzădat.

am curajul spre a o face acésta! Cine suferă ce eu sufer, e capabil de orî ce! Auzi d-ta d-le Silviu! Auzi-mă și înțelege, că-i lămurit ce-ți spun acum: Eu te iubesc! Și nu-s de vină, căci predomnita sum de acest simțemint fără voia mea; dar te iubesc cu totă puterea unui suflet de femeia și ți-o dechiar, că acest amor mă va omori.

Sum sigură, că și d-ta mă iubesci, dar ești bărbat, ești nobil și mare, ești puternic, nu ca mine și tac, și îneci în suflet o patimă care te mistuesce deși nu cu acelaș efect, dar cu aceeași putere ca și pe mine.

Silviu simți că i-se moie picioarele și i-se întunecă dinaintea ochilor. S'au fost sculat amândoi și stau față în față în mijlocul salonașului.

Ochii Zoei ardeau cu foc, iar el desmetecindu-se puțin, o sorbea cu privirea.

— Auzi d-ta, mă poți înțelege, că vorbesc respicat. Patru ani am chibzuit cuvânt de cuvânt ce se-ți spun și acum nu știu nimic, decât se-ți mai repet, că te iubesc, și se adaug că's o miserabilă, carea cu gândul și-a prihanit soțul, și-a călcat în picioare datorințele, căci am slăvit în taină ființa ce n'aveam drept se slăvesc și acea ființă erai d-ta.

Ce-mi răspunzi?... Aștept!

...Și Zoe îi stătea în față rumenă și mândră, plină de patimă și poezie.

Ispita era grósnică!

El care o iubea de mult. Care și-ar fi dat viața pentru a o vedea fericită. El, care patru ani a plâns pentru ea, o vede azi în fața sa, oferindu-i o dragoste ardătoare, stăpânită fiind de amor și patimă.

Simția că i-se rumpe ceva în piept, simția cum se sfîrșese încetul cu încetul și sdrobot, nimic mai mult strigă decât vorbi:

— Da, te-am iubit și te iubesc cum nimenea nici-odată mai ferbinte n'a putut iubi, dar ceea ce regret mai mult în lume e, că am ajuns de ți-am mărturisit-o acésta. Inima mea arde în acelaș foc ca și a d-tale d-nă, dar acest amor e un păcat.

Gândește-te la soț, gândește-te la d-ta insați și gândește-te... mai cu sémă te gândește la D-șeu! Ești d-ta vrednică de o dragoste sfântă cum a fost și este a mea, dacă-ți calci datorințele de soție? Și vrednic aș fi eu de pătimașa d-tale dragoste, când mi-aș batjacori un pretin?...

Da, te iubesc!... dar voiu muri cu dorul iubirii tale. D-șeu pe care-l rog și ador se ne fie în ajutor!

Un suspin lung și isbucni din sinul nefericitei Zoe, apoi nebună de durere, neștiind ce face se aruncă în grumădiș lui Silviu, îi prinse capul între mână și-l privi lung-lung, apoi ca un om ce în primejdie de a muri de sete, găsește izvorul curat și își moie buzele în el cu nesaț, așa ea își lipi buzele ei de ale lui lung-lung... Și când Silviu se desmeteci, Zoe căduse deja grămadă la aiciorle lui.

Sermană Zoe!... Ți-ai sdrobot inima!!

* * *

Adenc întristat stă soțul Zoei la un căpătaiu de pat și Melania la altul privind pe bolnavă. Din mijlocul odăiș Silviu o privi cu durere.

— Iubite Flaviu, șice lui Zoe, sum bolnavă de mult... de ieri inse mi-s'a facut mai rău. M'a lovit așa de-odată, așa e d-le Silviu?...

— Da, așa e, răspunde deprimat Silviu.

— Așa spun țeraniș, că la fiecare om „i-e scris“ cât se trăiască și cât se pătimescă. Eu până eram rea trăiam și-mi era bine, dacă m'am făcut bună, mi-a fost mai rău.

— Așa e d-le Silviu?

— D-șeu pe care-l iubesc pe acela îl cértă, răspunde Silviu trist. —

— Bine... Mă simțesc foarte rău. Cunósce-se pe mine Melanie? Urită-s tare?

A sosit medicul, se auzi glasul unui servitor.

— Se între străgă generalul.

— Și a intrat medicul. I-a pipăit pulsul, a privit-o lung și s'a mirat. Și după prescrierea medicinei când generalul îl petrecea șice: e ceva deosebit aici la mijloc. Dómna a trecut prin vre-o puternică emoțiune, care i-a sguduit totă constituția. Am puțină speranța... de tot puțină.

Lui Flaviu i-se umplură ochii de lacrimă.

— I-am prescriș medicină dar fără de folos. Aici numai D-șeu póte ajuta.

Atuncî ca răspuns la vorbele doctorului se auzi din casă glasul debil al Zoei carea șicea: „Imi trebuie preot!“ Și a venit preotul. „Suflet pocăit,“ inimă infrântă D-șeu nu le urgisesce. Ateista de odinioră era redată ceriului și D-șeu îi era îndurător, căci după depártarea preotului ea remasă așa de liniștită, așa de senină.

Fericit cine se odihuesce în D-șeu!

Fericit „sufletul pocăit!“

În dimineța următoare Zoe era mai palidă și mai sfîrșită. A chemat pe Flaviul ei, și pe Melania. S'a dorit în balcon de unde se vedea răsărirea sórelui. Pentru ca se o póta duce chemară și pe Silviu.

Așeșată în un fotel, ea privea în depártare. Ochii ei, frumoșii ei ochi, se perdeau în nemărginirea ceriului.

— Óre reintelnivom noi muritorii dincolo d-le Silviu?

— La tot cazul d-nă... deși sper că până atunci vom mai conveni și pe pământ.

— Ori cât de târziu, numai de ne-am întelni șopti Zoe.

Lui Silviu i-se rumpea inima de durere.

— Eu am omorit-o se gânda el. Am luptat direct în contra curentului... și curentul era grandios. Unde se-mi aflu mângăiere D-șeule?... Ce se mă fac șecotea Silviu?

— Veđi iubită Melanie, adă-mi requisite de scris. Vreau se-mi scriu „testamentul.“

— Melania se depártă pecând generalul șicea: Ce umbli tu cu testament, dóră tu nu ne părăseșci, nu ești tu chiar așa de slabă!

— Nu-s slabă d-le Silviu?

— Nu.

— Bine, dar totuși dați-mi requisite.

— Melania sosi, îi puse după pofta ei, măsuța dinainte și Zoe începú a scrie. Nimenea nu o conturba. Nicî o lacrimă ochii ei nu varsă.

Când scrisóra fu gata o sigilă și predete generalului cu cuvintele:

— Ține iubite soțule, că ai fost și ești mai tare ca mine între toate împrejurările. Iartă-mă dacă slabă am fost. Că slabă am putut fi dar necinstită nici-odată.

— Așa e d-le Silviu?

— Așa.

— Bine.

Sórele strălucea în totă pompa sa. Zoe începú mai mult a șopti decât a vorbi:

— Ce bine-i de fericiti! De ómenii cari înțeleg rostul vieții și au noroc... Așa e d-le Silviu, că fără noroc nu e nimic??... Io am avut noroc și uite tot is fără noroc. Melanie, vino încóce... că tu n'ai avut noroc și totuși poți avea noroc... Așa-i d-le Silviu?

Așa-i d-nă! Dar nu vė obosiți, că vorba multă vė strică.

— Mie nu-mi mai póte strica nemic și chiar de miar strica, tot trebuie se fac o constatare. Vėd... da, vėd că espiez șecatele tinereței mele. Pe atunci eram nemilostivă și ateistă. Nefericit cel ce se scólă în contra lui D-șeu! D-șeu e puternic. E puternic, e mai mare... și e părinte îndurător... A șis odată mama, când nu primisem pe Melania în casă: Zoe va espia ea, abună sémă... va... espia... tot ce... șecătuesce azi...

Dumneșeule!... cred că am espia!... Cred că am satisfăcut dreptății tale... Penitnța-ți implórá primirea întru ale tale... Primesce-mă Dómne!...

Primesce zdrobitul și pocăitul meu suflet!!

— Acum duceți-mă în casă!...

Zoe fu așezată în pat, cu fața spre părete precum a poftit.

Dar când Silviu o aședă pe perină, ea îi întinse mâna, mâna ei albă și fină. Din aceea se strecură în mâna lui Silviu o hârtie.

— Cetesce-o, șopti ea cu glasul omului ce móre.

Și cu fața spre părete a murit...

După cosciugul Zoei plângea mama-sa strigând: Am știut eu că nu pôte trăi.

Soțul dicea: mă mir cum a putut muri așa curând, din sănătósă ce era mai înainte și-și plângea fericirea pierdută.

Melania se ruga de umbra Zoei se o ierte, că a presupus cândva că Zoe ar iubi pe Silviu.

Iar Silviu mergea năuc după carul funebral. Nu gândea nimic... Și dómne amaru-i când nu mai poți gândi nimic!!

Dar crucea s'a infipt pe próspectul mormént, când ómenii se depártau de locul de jele alții povestind, alții ridënd, cum e obiceiul, atunci porni isvorul lacrimilor lui Silviu și plânse după o fericire visată pururea și negustată nici-odată, și plânse o viață nimicită de o patimă neiertată, teribilă... și-și plânse cea mai sfântă parte a sufletului seu.

Ah! ar fi putut se fie și altmintrelea, dar a fost așa!

În ziua următoare generalul Flaviu cu ochii plini de lacrimi ceti testamentul soției sale Zoe:

Ultima mea voință e: dicea testamentul, că, dacă bunul meu soț nu se mai căsătorește, totă averea mea se rămână Melaniei, dar numai sub condițiunea, dacă va deveni soția d-lui Silviu Dorotescu.

La caz când soțul meu se căsătorește, va primi jumătate din averea mea și numai jumătate rămâne Melaniei, dar tot sub condițiunea de mai sus. După mórtea soțului meu, chiar și dacă s'ar căsători, averea mea trece la Melania întregă.

Dacă Melania nu devine soția d-lui Silviu Dorotescu, atunci primesce a 4-a parte din averea mea, iar restul după mórtea și a goțului meu și a mamei mele să se împartă sêracilor din com. noastră, prin Episcopul meu.

Melaniei îi credințez pe dulcea mea mamă, pe carea o rog se mă ierte dacă de mult... de mult i-am greșit.

...Și ce se-ți dic ție o! Flaviu! scumpul și vecinicul meu pretin?... Dacă m'ai iubit iartă-mă!!

D-đeu să se îndure la sufletul meu pocăit!... Amin.

Zoe M.

Sermanul Flaviu a cetit testamentul și cu lacrimile în ochi esclamă:

— Cine te-ar mai putea înlocui pe tine? de mai puteai încă admite o a II-a căsătorie a mea? Iar Silviu ce sta lângă pretinul

seu, răspunse ca un echo cuvintelor generalului: Cine ar mai putea avea în lume înaltul ei caracter?!...

* * *

Târđiu sêra după înmorméntare, Silviu în odaia sa cetea și-rele scrise de Zoe pe hârtia ce-i dase în cêsul morții.

Iată conținutul:

„Mă duc și nu te mai vèd. Nu-mi pare rêu după lume, nu-mi pare nici după tine; n'am dreptul se-mi pară rêu.

Dar când știu acestea, simțesc un regret fără margini, după viața ce ar fi putut se fie altcum de cum a fost.

Păstréză-mi suvenirea, căci am rêmas și mor cinstită. Tu o știi bine. Asta e o mare mângâiere pentru mine în cêsul morții mele... Meritul e înse al teu, care te-ai știut stăpâni, îți mulțumesc!

Un minut în viața. am stat cu norocul față în față... și n'am știut alege.

D-đeu a voit așa. Căci e drept și eu nu-l recunoscem odată.

Dacă mi-ai păstrat simpatia și dincolo de mormént, dacă m'ai stîmat cât de puțin, ascultă rugarea mea din urmă: „Fii soțul Melaniei, carea te iubese cu aceeași inimă, deși pôte nu chiar cu aceea patimă cum te-am iubit eu... Adio!“

Zoe.

Acêsta era erumperea unui suflet de pe pragul vecinicii!

* * *

De atunci au trecut opt ani încheiați. Cine merge prin Rotunda lângă castelul generalului Flaviu, vede o biserică pompósă.

Lângă altar un mormént... morméntul Zoei. Două fetițe drăgîlase, duc oluri de flori și le aședă în prēja morméntului, așteptând pe mama lor, pe Melania se vină se le așede pe mormént.

În sfîrșit sosese Melania cu soțul seu, cu Silviu, care e preot în locul tatălui seu în Rotunda.

Fericirea pare că planează peste acest sat. Biserica e edificată de generalul, care sosese și el la mormént, un om alb ca

neaua, cu mama Zoei, cu bêtrâna Ludovica ca se vadă morméntul așa de scump lor tuturor.

Din mai multe familii un mormént a făcut una. Dar acel mormént conține inima veștețită a unei sfinte, bune... dar nefe-ricite.

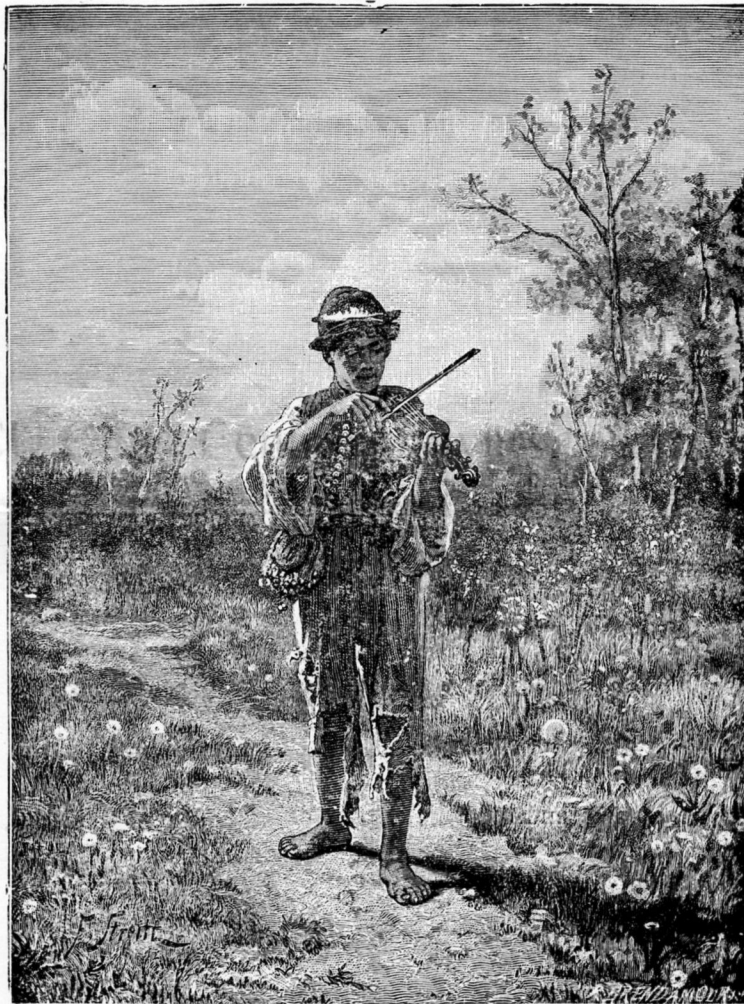
S'o lăsăm se dómă... E așa de dulce somnul când obosit ești de viața.

E așa de dulce somnul „sufletului.“

M.-Gheja, 11 Maiu 1899.

G. Simu.

(Fine.)

Micul lăutar.

Esposiția dela Paris.

Paris Iunie 20.

Căldura este nesuferibilă, ea e stăpânul esposițiunii universale. E deci lucru foarte natural dacă refugiat de razele arzătoare ale sórelui vë comunic câte ceva din lumea mare a orașului Paris și încă despre „Le Monde souterraine“ a aceleia.

Ei, ce-i mai natural ca aceea, dacă e cald pre pământ, ne băgăm *sub* pământ.

Dacă ne frige sórele, cercăm umbră, dacă ne e cald, cercăm răcoare și aceea o găsim in Paris numai *sub* pământ!

Un coridor lung ne conduce in „lumea suterană“. Lumina zilei devine paș de paș slabă până despare total și noi ne găsim in un labirint formal, a cărui cărări se crucează și succese necontenit. lumina zilei deja intocmită cu nenumerate lampe electrice.

Și óre nu mai pentru a ne răcori s'au construit aceste catacombe, cari la prima vedere ne par ca nescari peșceri făcute de înșaf natură! nici decât.

Nimic mai interesant pe lume decât a ști: cum sa născut ómenimea. Nimic mai interesant decât a vedea cu ochi cum sa format locașul nostru stabil: pământul.

Da. Formațiunea pământului acest proces misterios ni-së presintă aici inaintea ochilor.

„Lava ferbëndă incape ici cólea a-së întepeni, a së solidifica; ici cólea mai erumpe din câte o crepătură vaporul ferbinte, gazurile inflăcărare së ridică împreună cu fumul gros cătră ceriul in norat de unde ne orbesc fulgere și de unde ici cólea cade câte o plóie torențială; lăsând din când in când a vedea un sóre fără formă, o lună inflăcărata.

In o peșteră (mină de aramă) vedem pre vechii Phoenicieni scoțind arama din sínul pământului. Un lucrător cade sub grelele lovituri de biciu ale păzitoriului; altul së ivește din tavernă, al treilea gârbovit de povóra ce pórtă in spatele sale dispare pre o potecă.

In alt loc vedem minele de plumb și încă așa pre cum erau ele prin suta a șesșsprezecea, cu uneltele și mașinele cari së întrebuințau atunci.

In altă parte ni-së presintă diferitele moduri de inmormântare la străbunii ómenimei. aici vedem statua unui Egyptian de frunte și a soției sale chiar așa cum sa găsit in străvechiul necropol de Memphis. Păreți albi ai acestei secțiune sunt coperiți cu picturi, sculpturi și deseme cari ne presintă șcene din viața defunctului.

Precând in partea grecească găsim un lux orbitoriu in partea Romană, in catacombele Romei ne impresionează mult simplicitatea

ce domnește in aceste. O cameră etruscă ne arată că aparținătorii acestui neam erau cu forțe multă atențiune față de cei defuncti, ceea-ce së póte vedea din grija in adevăr artistică cu care sunt impodobite sieriele de pre acel timp.

Trecând prin o antișambra menținută in stil gotic ne găsim in adevăratul loc mortuar al unei familie, unde repausează in eternitate tatăl, fiul și ficia.

Abia părăsim acest loc trist, o grupă de flori tropice aranjate cu gust artistic, câteva divane de plúche cari ne invită a odichni puțin ne readuc la realitate, ne tresesc din meditațiune și ne arată inscripțiunea modernă: „Parisul in perioada de gyps“. Și in adevăr, un animal care seamănă mult cu tapirul in mijlocul plantelor tropice ne spune că óre când a trăit și el deci azi numai urmele i-au rămas. Altă grupă ne arată un cerb uriaș, mai încolo vedem un lac din perioada cărbunelui in mijlocul căruia së scurge incetinel un părăuș format de muschiu și plante din cari cu timpul së formasë cărbunele.

Mai interesantă e prima pasere de pre pământ. un intermediariu între reptile și paseri, O pasere, care are dinți, are patru picioare și samănă mult cu liliacul, dar corpul i-e acoperit cu fulgi și pene.

La proxima întorsătură de drum șcena së schimbă total și ne găsim in un schit de lângă marea mórtă. Un călugăr bătrîn stă pe pragul pescerei sale scobite in stâncă și caută in vale cătră puternicul claustru ce së vede acolo. O vadră, acățată de capătul unei funie së află lângă el; mijlocul prin care i trimit locuitorii milostivi câte ceva de mâncat. Mai in colo găsim peștera albastră dela capri, a cărei păreți albi și unicul stilp din mijlocul strălucesc in o lumină feerică albastră. Mai la o parte së aruncă cu vehemenție un cataract și formează la pólele prăpastiei un loc care dispare printre petrele peșterelor in pământ. De sus atárnă stalagmite până aprópe pe pământ. O punte îngustă de lemn ne inlesnește trecerea preste lac și ne conduce la pagodele suterane Anam, in a carei boltituri sunt postați diferiți idoli, într'auriți! Plante de diferite soiuri maimuțe ascunse aici și cólea fac intreg aranjamentul original și plăcut.

* * *

Atât, despre „lumea suterană“, mai târziu vë mai comunic câte una-alta din „lumea albă“. Până atunci, salutări din Francia.

Ráportorul.

Și mai și că nu-s poet!

*Inzădar î-m sfărîm capul
Glume se mai scot din el,
Lucrul merge prea a lene
Prea de tot încetinel.*

*Multe-am încercat a scrie
Și nimic nu am sfîrșit,..
Inzădar e orî ce trudă
Glumile s'au isprăvit.*

*Și'ncă nu-î sfîrșită fóia,
Mai lipsește mult din ea!
Ved un gol de multe șîre
Și nu am cu ce-l împlea,*

*Uit' a și sosit băiatul
Că să-mă ceară manuscris.
Căci p'acuma, vaî de mine
Eu cincî strofe î-am promis.*

— *Stai băiete înc'o leacă...
Lucrul merge cam încet...
Am sfîrșit! Na-ți poezia
Și mai și că nu's poet!*

I. I. Sciopu

Principia de viață a împăratului Marc Aureliu.

Împăratul roman Marc Aureliu, supranumit de contemporanii săi „filosoful pe tron,” s'a născut în Roma la 125 ante Chr. Tatăl său a fost senatorul Annius Verus, după moartea căruia Marc Aureliu a fost crescut în casa moșului său și aici învăța a-l cunoaște și a-l iubi Adrian împăratorele într-o măsură, încât condiționa succesorului său Antoniu Piu, ca să adopteze pe Marc Aureliu de fiu al său.

Marc Aureliu se căsătorise cu Faustina, fiica lui Antoniu Piu, și socrul său în 138 ante Chr. îl făcu coregent. Ambii împărați-coregenți au trăit timp foarte îndelungat în cea mai nobilă armonie, conlucrend ambi pentru binele poporului; înse murind Antoniu Piu și rămânând Marc Aureliu singur domnitor și primind mai târziu de coregent pe vărul său Luciu Verus, au urmat timpuri neliniștite și viforose, cărți cu puțină întrerupere au ținut până la moarte. Bolele infectative și alte nevoi deosebite au făcut mult necaz imperiului; la aceste s'au mai adăugat și răscoalele din Britania, Hispania, Germania și Egipt. Apoi a trebuit să porțe resbele lungi cu Partii, Marcomanii etc. din care ce e drept a reeșit învingător, dar și puterea lui de viață a început să fie atacată în urma oboselelor de tot mari, și așa muri la 180 a. Chr. cu ocaziunea unei expediții de război.

La moartea lui tot imperiul îmbracă dolii; și cu drept, că istoria cunoaște puțin împărați, cărora asemenea lui pătrunsă de un suflet nobil, se le fie jucat la inimă împlinirea datorințelor așa de mult.

Încă în fragedai etate a avut instructori esceleți, precum pre Rusticius, Apoloniu, Sextus etc. cărți care în totă viața s'a arătat mulțamitor. În totă viața s'a ninsuit spre cărarea înțelepciunii și a virtuții, ceea-ce se vede din notițele lui, purtate în formă de diuariu regulat, chiar și în mijlocul grijilor celor grele de domnitor, și încă și în expedițiunile resbelnice.

Cugetele și ideile lui sunt așa de pătrunsa de principii creștinesci, încât acele ar merita loc și în scrierile s. s. părinți. De aceea nu e mirare, dacă s. Augustin recomandă fiecărui creștin ca să urmeze viața acestui împărat păgân, deși nu a cunoscut învățăturile creștine, ba încă de creștinii ca pe inimiți a statului i-a prezentat.

Notițele acestui împărat, conțin aforisme, tipuri momentane etc. despre dispoziția sufletului! Iacă o parte din ele:

I.

„Moșul meu Verus mi-a fost prototipul în blândetă și în moderațiune; despre tatăl meu vorbim cu laude, că a avut un caracter foarte bărbătesc și modest, în ce eu pe el l'am urmat.

Mama mea a strălucit în blândete și binefaceri înaintea mea; și eu nu m'am rușinat a fi asemenea, ca așa se nu fac rău, dar nici se nu cuget la rău și se trăiesc ca și dânsa simplu și moderat.

Crescătorul meu m'a învățat, se suport fără murmur ostensibile, se mă îndestulesc cu puțin, se lucru singur și se nu mă amestec în afacerile altuia.

Rusticius, învățătorul, m'a învățat ca tot-déuna se mă ninsuesc pentru formarea și îndreptarea caracterului meu. Ba și ael s'at nu-a dat, că tot-déuna se fiu gata spre a ierta îndată ce aș observa, că cel ce m'a ofensat, arată prin vorbă, ori prin purtare că voiesce a fi împecat cu mine. Tot el m'a învățat ca să port mare grijă ca ce cetese și se nu fiu superficial în cele ce cetese.

Apolonius m'a învățat, ca să ascult numai de mîntea sănătésă fără șovăire și că în durerile cele mai mari încă se-mi păstrez liniștea sufletului.

Sixtus a fost pentru mine prototipul bunei-voințe și a filantropiei; el m'a învățat să trăiesc natural, și întru adevăr dela dânsul am și învățat acele datorințe, care obligă într-o formă pe fiecare, ca membru singuratic a universului. El m'a învățat, că cum se fie ori carele față de slăbiciunile altuia.

Dela Alesandru, discipulul lui Plato, am învățat, că nici-când se nu fie fără de lipsă că: „*nu am timp,*” dacă e vorba se ajut pe amicul meu.

Dela Severus, învățai a fi binefăcător și darnic și se spun fără șovăire ori cui adevărul în față. Predomnesce-te pe tine însuși, imi dăca Maximus, și în bole și nenorociri fi tare, cerând a-ți păstra embițiunea tot în o formă, însoțind acesteia plăcerea și demnitatea, și-ți esecută afacerile fără de ură.

Părintele meu crescător a fost tot-déuna blând și neînfrunt în esecutarea planurilor sale, esecutându-le înse numai după o îndelungată cugetare. El a desprețuit lauda deșertă, a iubit lucrul și perseveranța și a folosit bunurile pămîntesci corect, spre a-i face viață tignită. De trup nu s'a îngrijit, ca cel ce numai vrea a fi frumos, dar nici nu l'a neglas, așa încât numai la acesta are a mulțami că numai foarte rar a folosit medicul.

II.

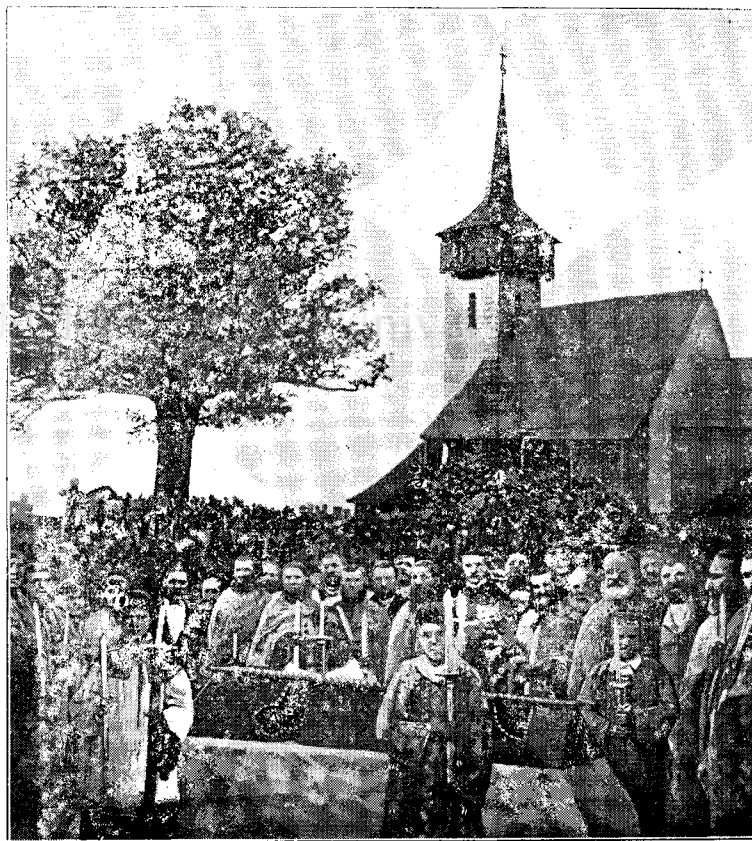
„În puterea ta stă, că cursul vieții se-ți fie fericit, dacă vei urma calea adevărată și dacă vei

judeca și lucra corect.

Prin urmare la ce se ne îndreptăm toate cugetările noastre? La acesta, adecă: la cugete drepte, la fapte pentru folosul public și la acea promisiune firmă, că ori ce se va întâmpla, vom suferi cu paciință. Ori ce lucru lucră cu judecată și aceea ce trebuie se faci, fă cu zel, putere și curaj. De vei face acesta, îți va fi viața fericită și nimic nu te va putea împedeca la acesta. Lucră mereu în internul tău, în acest isvor a binelui nemicșorabil și sapă necetă în el!

Contemplă-te și te retrage în tine însuși! Sufletul nostru are însușirea, că află veselie în facerea binelui și în îndestulare, Ori și unde s'ar retrage omul: la sate, la țermuri mării, între munți, nicăiri nu va afla adăpost așa liniștit, ca în sufletul său.

Sufletul atunci e vesel, când îl dedăm ca se nu fie avisat la ajutorul străin. Se stăm drepti și se nu ne rădămăm pre nime! Ori-ce lucru așa se-l primesci ca cum ar fi cel din urmă din viața ta. Folosesc presintele și-ți adă aminte de ora ta de pe urmă. E nebunie a ne îngreuna viața cu fapte fără nici un scop. Nici

Immormântarea lui Avram Iancu.

un lucru se nu-l faci ca pe gâcite! Vocațiunea vieții (chemarea vieții) tale, ce ai deprins-o și învățat-o, adevărat slujba ta se-ți fie plăcută și se o păstrezi aceea!

Când omul ar lăsa aceea ce nu i de lipsă în vorbele și în faptele sale, atunci s'ar întrece mai mult timp și ar avea mai puțină neliniște, dar nu numai faptele cele de nimica trebuie încunjurate, ci și cugetele de ore-ce acestea sunt cauza faptelor ne-trebnice. Grijă, ce o dăm unui lucru, se fie amăsurată și proporțională cu însemnătatea aceluia.

Mergi pururea pe calea cea mai scurtă! calea scurtă e și cea mai naturală; acesta atât însemnă, că: în vorbele noastre, ca și în faptele noastre, se urmărește minții noastre; acesta procedură ne scapă de mii de cugete și de lupte, de scăderi și vanități.

Depărtează din cugetele tale tot ce e stricacios, curios și viclen și te dedă a-ți însuși gândiri de acelea, cari fără de rușine le poți exprima când te-ar întreba despre acele.

Nu poți nici-când aceea, ce trebuie se fi în ascuns. Și de este cineva, care se mă convingă de necorectitatea cugetelor ori a faptelor mele, atunci numai decât sum bucuros a face altcum. Ce e drept eu cerc numai dreptatea și adevărul acela, care nu a fost nimănui spre daună. Din contră acela, carele perseveră în rețetăcirile și nesciința sa, de sigur greșese.

Te dedă a îndeplini și lucruri de acelea, în cari mai înainte ai dubitat, că și mâna stângă deși din cauza că nu-i exercitată, e mai nedeprinsă, dar cu atât prinde mai cu forță frâul.

Orî ce lucru îl îndeplinește cu acea nisuință ca se fi bun; și precum poftesci la finea vieții tale se fi făcut, deja de acum te nusesce a vieții.

III.

Cât timp câștigă acela, care se uită numai la ceea ce însuși face, firesc se face și lucre bine și drept, și așa se nu se uite, că ce face deapropoie lui.

De câte ori te vei scandaliza de alții, tu îți revină în ori și te examinează, că ore tu ce defecte ai, pentru că îndată ce vei face asta, te va părăsi mânia și ciuda.

Dacă cineva greșese. îndreptă-l cu iubire și bună-voință și cu blândeță îi arată erorile. Și dacă greșese cineva, aceea e spre dauna lui, se poate că greșela nici se nu fi provenit dela el.

Ca se putem judeca drept, trebuie se posedem multă știință. Ca principiu fundamental se ai și se știi, cumcă ființele raționale sunt pe lume pentru bunăstarea reciprocă și cumcă e o parte a dreptății de a fi la olaltă; câți au murit și sunt prav, fără a fi avut folos din inimiția, suspiționare sau din ură.

Adăți aminte, că și tu și poți și inimicul tău veți muri dără în scurt timp, și omenimea îndată va da uitării și numele vostre Mijlocul cel mai bun de a-ți resbuna asupra cuiva este, de a nu plăti rău pentru rău.

Se întâmplă uneori la gimnastică ori alte jocuri, de te spăria lovesce sau te împinge cineva și acesta de sigur nu i vom putea ascrie de rea voință, ca și când respectivul ar fi atentat la viața noastră ei cu nepăsare îl ferim sau evităm pe unul ca acela. Chiar așa se întâmplă cu omul în deosebitele relații de viață și multe trebuie evitate, pentru că îți stă în via de a te feri de anumiți oameni fără a te mânie ori a-i suspicioana.

De ți-se întâmplă, că în acele împrejurări grele se fi neliniștit, caută a-ți recăștiga stăpanirea pentru tine. Nu te lăsa conturbat în îndătinata ta liniște și îndată vei fi domnul situației, cum se va restitui echilibrul sufletului tău.

Și dacă te superi ori mâni așa de tare, cugetă că viața e scurtă și totți vom ajunge în mormânt.

În lume nu se întâmplă cu omul nimic, ce nu ar fi în stare a suporta. Sôrtea direge jurstările de viață spre folosul nostru. Se primim toate ca o medicină ordınată de medic. Multe medicini sunt amare și totuși bucuros le luăm, fiindcă speranța de a ne vindeca ne îndemnează la acesta.

Nu te purta așa ca și când ai avea de trăit mii de ani, că mörtea e deasupra capului; deci cât trăiesci, fi tot-deuna om onest.

Pofta laudei deșartă te mână în cöce și în colo? Cugetă, că cât de iute se scufundă toate în mormântul uitării și că ce abis mare are timpul înainte ta și și după tine; cât e de „nimic“ lauda omenescă și cât de schimbăcioși (labili) sunt cei ce ađi te aplaudă și cât e de mic cercul în care îți aședă mărimea ta. În o di se va stinge și cel ce laudă și cel laudat. Durata vieții omenescă e un moment; viața însăși e un resboiu și un adăpost sau ospătăria a celor ce călătoresc și apoi ceea-ce vine e uitare.

Așa dar, ce ne poate pe noi conduce sigur? Numai un lucru și acela e „filosofia.“ Și ce însemnă a fi „filosof?“ acesta însemnă că se ne ferim sufletul de ori ce rușine și de daună; bucuria și durerea se o învingem, și nimic se nu ne încredem întâmplării; de minciună și fățarie se ne ferim și se nu ne batem capul că cum sunt faptele altora. Töte evenimentele vieții se ni-le deducem de acolo de unde ni-e originea noastră, dela D-đeu și în fine se așteptăm mörtea în liniștea conștiinții!

Se nu scadă zelul și curajul tău, de cumva nu ți-a succes totdeuna de a-ți îndrepta viața după adevăratele principii fundamentale! Te îndestulează înse când esperiezi cumcă faptele tale cele mai multe le-ai îndreptat în mod firesc! Dacă tot cursul vieții îți va fi regulat și când vei putea dice la totă ocașiunea cumcă: „am lucrat după cea mai bună a mea putere,“ atunci poți fi liniștit și ca în toate nisuințele tale se urmeză astfel, nime nu-ți va putea fi pedeca.

Pamfilu Grapini.

Cântarea României.

II.

O mamă din România trimite pe fiul seu la luptă.

*Întro di de cătră sară,
Când plugarii vin acasă,
Ioan încă vine dară,
Târziu după ce noptasă,*

*Abui mamă, sta la pörtă,
Asceptând fiul cu dor,
Intrebând junimea totă,
Vine Ion al seu odor?*

*Chiar atunci, iată vine,
Ion vre mama lui salută
Mama îl chiamă lângă sine,
Și pre față îl serută.*

*Đicând două deci de ani,
Tu Ioane! ai plinit,
Domnul nostru, la osmani,
Ca se-i-bată a pornit.*

Toți ficiorii merg din țară,
Și la dunăre se strâng,
Și dela noi se gătără,
Audi cum cântă la crâng.

Vin copile și te gată,
Și te du, nu zăbori,
Lasă plugul astă dată,
Și pre boi, de ai griji.

Că de ai avere mare,
Până țara-i-subjugată,
Numai ai asigurare,
De răpitori nici o dată,

Vin osmani, și se duc,
Și răpesc averea totă,
Vin tătari, basi bosuc,
Și strigă col dela pôrtă,

Sictir, sictir, mări gheaur
Ad piastrii dela voi,
Și intrând rebelul fur,
Dnce, toate dela noi,

Er când țara e Salvată,
Din vițel se face bou,
Și nu ai frică vro dată,
De răpire, nici de un ou,

A lupta pentru salvare,
E dor mare, strămoșesc
Splendidă încoronare,
Are statul ostășesc,

Cine mure pentru țară,
Are fabnic monument,
Că pre moșii săi, urmară,
Apărând al său pământ.

El e ângerul salvării,
Și radem neamului său.
El e farul luminării.
În întunerecul greu.

Mergi voinice de te luptă,
Lasă plugul să mai stee,
Mergi frânge ori ce redută
Jugul țarei să se ieie

De ai dece rane în piept
Curgând sângele păreu,
Se nu faci pași înderept
Pân va învinge domnul tău,

Până mâna ta cea dreaptă,
Va putea arma purta,
Stinga de ți va fi tăiată,
Mergi la front nu înceta,

Că de vei veni înderept
Să faci ori ce escusare,
Nu mi mai esti tu ficior drept,
De nu-i-face triumfare.

Aron Boca Velchereanul.

Importanța socială a religiei.

În zilele noastre, când societatea civilă pare că tot mai mult decade în privința morală, se ivește necesitatea de a tracta despre acea ce cementează, întărește și face ca să prospereze comunitatea civilă, adică despre religie, considerată din punct de vedere social. E necesar — când mintea se întunecă la aparițiunea doctrinelor false — ca toți să fie convinși despre adevărurile următoare: importanța socială a religiei e foarte mare; fără religie înțelăsă cum se cuvine și practizată cu fidelitate, societatea nu numai nu poate prospera, ci nici nu poate subsista în mod demn de consorțiul civil; prin religie societatea omenescă subsistă cu demnitate, prosperază, progresază până la culmea adevăratei civilizațiuni. Nu va fi greu a demonstra aceste adevăruri, dacă vom espune în propria lor lumină cele două concepte ale religiei și societății, cari comparându-le, vor arăta relațiunile uneia cu cealaltă, și așa se va deduce cu evidentă suprema importanță ce o are una față de cealaltă.

I.

În realitate, conceptul religiei, luat în generalitatea sa, cuprinde în sine totalitatea datorințelor, prin cari omul trebuie să se unescă cu D-șeu, atât cu privire la adevărurile teoretice, prin cari cunoșcem pre D-șeu, cât și cu privire la eserițiul practic al acelor acțiuni prin cari îi dăm omagiul datorit; pentru aceea religie considerată în mod subiectiv e virtutea aceea, prin care omul se dispune cu stabilitate a presta cultul și onorea cuvenită lui D-șeu, pentru excelența sa supremă de creator și domn al universului; și pre când obiectul său formal sau specificatoriu e onorea datorită, ce se păstrează lui D-șeu (S. Thom. Aquin. Sum. Theol. 2. 2, ae p. 81. a. 4.) Dacă așa stă lucrul atunci se vede clar, că religie e atât de esențială și naturală pentru om, pre cât e de evident că omul e creatură rațională, care în virtutea rațiunei sale cunoșce propria sa dependență dela D-șeu, ca dela primul seu principiu, ultimul scop, bunătatea nemărginită, conserva-

torul, provădătorul, legislatorul și supremul răsbunător al dreptății. Fiindcă omul din însăși natura sa e inclinat și mișcat a da onórea proporționată acelor, cari participă în óre-care mod aceste perfecțiuni, cum e de es. părinților, bincfăcătorilor, Suveranului; cu mult mai tare el e mișcat și inclinat din aceeași natură rațională a presta onórea datorită lui D-đeu, care în grad eminent conține — și încă în tótă plenitudinea lor — aceste și infinite alte perfecțiuni. Din aceste apare, cât de mult greșese atât cei-ce negă că pentru om religiunea e o datorință strictă, cât și cei cari o reduc la un instinct orb, ca se nu đicem nimic despre acei rěulăcioși sau ignoranți cari numesc religiunea: artă sau măiestrie ca și ori-ce altă măiestrie. Și ca se răspndem pe scurt celor de întâiu: óre există vre-o datorință mai strictă ca aceea ce o impune ordul moral când ne demândă se prestăm fiecăruia onórea ce i-se cuvine? E un monștru acel fiu, care nu respectă pe părinții sei, e un nedisciplinat acel militar, care nu onorează pe ducele seu, e un rebel acel supus care nu voesce se dee respectul cuvenit Suveranului. Tóte aceste ni-le propune dictarea naturală a rațiunei, și au fost executate de toți ómenii, cari nu au căđut în vre-un viț, la care se-l fi condus vre-o patimă; și tot acésta rațiune a învățat tot-déuna și învață, că se datoresce o onóre cu mult mai înaltă la o ființă, care e supremul făcătoriu și domn al universului.

Dar chiar în acésta consistă esercițiul religiunii. Așadară a nega datorința strictă ce o are omul de a practisa religiunea e tot atăta cât a scóte din fundamentele sale tot edificiul moralității.

II.

Aici se manifestă vacuitatea și ridicolitatea acelor, cari combătend din rěputeri religiunea, voesc se apară în mod hipocrit religioși đicend, că trebuie să se propage și practiseze *religiunea datorinței*. Dar ce e acésta religie a datorinței, când însăși datorința e aceea ce ne obligă a practisa religiunea? Intrebăm pe aceștia cum își esplică ei propozițiunea: *omul trebuie se practiseze religiunea dato-*

rinței. Sau sub cuvântul *datorință* înțeleg ei cauza eficientă a oricărei obligațiuni, adecă D-đeu, supremul legislator, care a imprimat în inimile nóstre legea morală și în acest sens đic obscur aceea-ce clar đis ar suna așa: *omul trebuie se practiseze religiunea prin care se onorează adevăratul D-đeu*. Sau înțeleg sub *datorință* ideea abstractă a obligațiunei morale, escludend adevăratul obiect, la care trebuie să se îndrepte actele religiose și în acest sens propozițiunea lor nu đice nimic, și încă ce e mai rěu, conduce la impietate. *Nu đice nimic*, pentrucă ideea abstractă a datorinței nu e un ce real, ci un conțept al minții nóstre și cultul unei idei abstracte ar fi cultul unei ființe ce nu există.

Inse fiind că datorința împórtă o relațiune între doue ființe dotate de intelect și voință, datorința înțelėsă în modul acesta nu ar fi adevărată adevărită și pentru aceea a mărturisi în acest sens religiunea datorinții ar fi a profesa religiunea nulității, ceea-ce însamnă a nu fi de nici o religiune. Din care causă cu tot dreptul am đis, că sentința adversarilor înțelėsă în acest sens *conduce la impietate*, pentru că impiu e acela, care negă obligațiunea de a onora prin religiune pe adevăratul D-đeu, afirmând obligațiunea chiemică a unei religiuni ce e o nulitate. Fundamentul adevărat al moralității și al datorinții consistă în a cunoște aceea-ce lumina rațiunei neobscurate de patimi morbóse ne manifestėsă că există, adecă o ființă supremă, fórt perfectă, făcătoriu universului, legislatorul suveran răsbunătorul justiției căruia fiecare creatură rațională ii datoresce ascultare, respect și ubire, a căui lege imprimată în inima nóstră e superióră față cu ori-ce lege omenescă, nici póte să se înfrângă prin vre-o putere omenescă, nici nuse schimbă schimbându-se circumstanțele sau timpurile, a căruia autoritate dă vigóre la ori ce altă autoritate, căci ori-ce autoritate e o participațiune din autoritatea divină, a căruia putere nime nu o póte incunjura, a căruia justiție negreșit va premia pe cei bunți și va pedepsi pe cei rěi. Aceste sunt adevăratele base ale datorinței și ale moralei, cu aceste stă în legătură religiunea cea adevărată.

(Va urma.)

I-ȚI MAI ADUCI AMINTE?

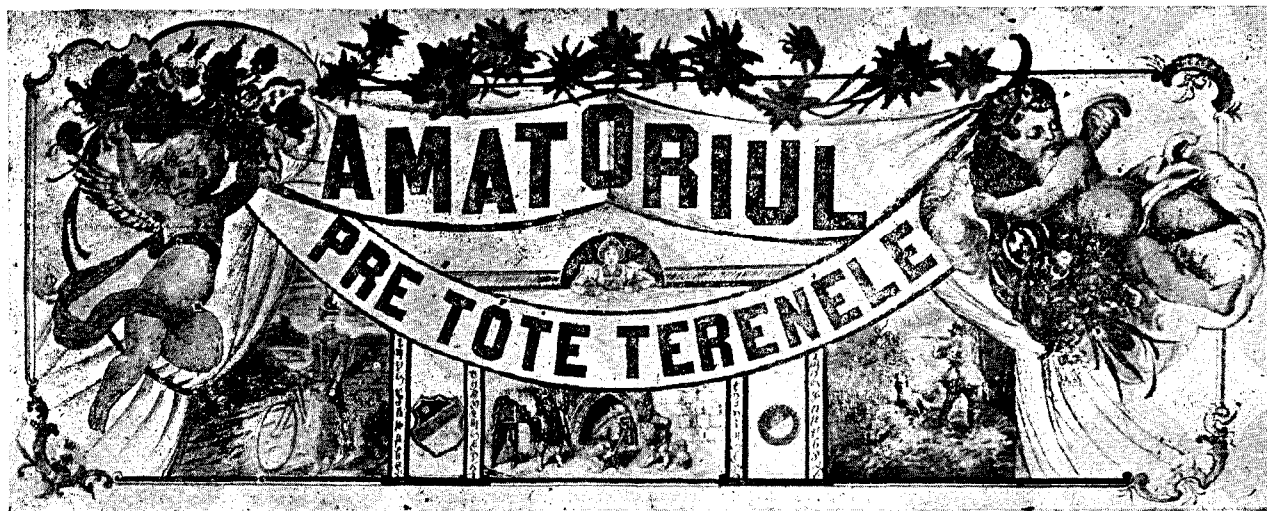
*I-ți mai aduci aminte dragă
De vremea când eram copil,
Pe când în pepturile nóstre
Aveam aceleși doruri vii?*

*Tu suspinai și eu cu doru-mi
Înțelegeam suspinul tđu,
Înțelegeam, căci tot de-aceea
Oftam adeseori și eu.*

*De te uitați la mine scumpă
Înțelegeam ce-aveai să-mi spuți
Și nu-mi spuneai, căci ochișori-mi
Destăinuiau că pricepuiă.*

*Nemica nu eră ce 'n cale
Să ne fi stat se nu iubim!
Amorul stă 'ntre noi în pace,
Cum stă în cer un Serafim...*

*De câte ori mi-aduc aminte
De-acele tēmpuri — plāng amar,
Plāng, căci doriaș să țină vėcuri
Acele vremi — dar inzădar!*

Recepte.

Scaldă dezvoltativă fotografică (nouă.)

O scaldă dezvoltativă cu ajutorul căreia obținem negative mai clare și mai tari se face (după Cousiu) după receptul următor:

Natrium sulfuric, (liber de apă)	. 110 gr.
Soluțiune concentrată de Natrium carbonic 10 cem.
Hidrochinon 10 gr.
Soluțiune (10%) de Bronicalium	. 5 picuri.
Apă destilată 1000 gr.

Înainte de a pune în această placă sensibilă espuse, adaugem câțiva picuri din următoarea soluțiune:

Iodkalium 20 gr.
Iod 5 gr.
Aqua destill.	. . . 1000 gr.

Acesta este receptul cel mai nou.

Nițu.

Clei bun pentru celluloid, os, etc.

Celluloidul se poate clei cu următoarea soluțiune:

Schellack 2 părți.
Spirt de camphor	3 "
Alkohol 4 "

Cu acesta poți clei celluloidul și pe lemn, fer, ori alte corpuri.

(Chimist.)

Leac de casă contra tusei.

Un leac ieftin și eficace *contra tusei* se găsește în fiecare casă. Ia o citră, taie-o în două și storce-i tot sucul în un pahar sau o fîngie. Ia apă de cocotind, cam $\frac{1}{2}$ litră și tornă pe acest suc de citră. Adaugă apoi atâta miere de stup, pe cât de dulce îți place și bea pe di cât de des. În 2—3 zile ești mântuit de ea.

(R. S.)

Unsoare bună pentru osii.

Unsoarea bună de uns osiile carilor se poate pregăti ușor. Iarna folosește ulei de lemn, în care mesteci puțin graphit. Înainte de a unge osia mestecă-l bine. Vara ia o parte ulei de lemn și o parte seu de vită topit bine, la acesta adaugă puțin graphit, dar nu pune mult căci atunci e rău. Unsoarea acesta e foarte bună și

te asigur, că e cu 50 procente mai ieftină ca ori care alta. Când ungi carul, folosești nu mai foarte puțină, decât: unge osiile numai de abia.

(Fd—be)

Ceva despre turtărit.

Sub acest titlu am scris în numărul 3 și 4 a „Revistei Ilustrate“ la secția „Amatorul pe toate terenele,“ o scurtă îndrumare despre facerea turtelor, cu care ocaziune am promis de a publica în unul din numărul următor ai „Revistei Ilustrate“ și unele recepte pentru pregătirea a mai multor felii de turte.

Las se urmeze dar acele recepte, dintre cari „Amatorul“ își va alege acelea pe cari îi vor conveni și-i vor plăcea mai bine.

I.

Se ia o cantitate de aluat de miere prelucrat cu potașă după cum vom arăta mai la vale și dacă proba e bună se adaugă tot la 5 chilograme aluat câte $33\frac{1}{3}$ gr. scortişoră pisată și 25 grame esență de garofe (Dianthus-Nelken) precum și 66 gr. piment.

Se măsură aluatul puindu-se tot câte un chilogram într'o parte, părțile aceste apoi iară se subimpart în alte părți mai mici și egale în formă rotundă ori lungăreță, corespundătoare tipsiei (tavei) în care se pun.

Se preseră cu simburii de mandulă curății și se șmălțuesc cu șmalt de coloră brună.

II.

Se pregătește un aluat de $1\frac{1}{2}$ chilogram făină, 1 chilogram zăchar, $\frac{3}{4}$ litre miere, 625 gr. mandule, $\frac{1}{2}$ pahar vinars, $33\frac{1}{3}$ gr. nucii muscătare, esență de garofe, coriandru, scortişoră, 125 gr. suc de lămâie și coji de portocale.

III.

Se pregătește un aluat din 1 chilogram miere, 500 gr. mandule, 125—375 gr. coji de portocale, 125—250 gr. suc de lămâie, $33\frac{1}{3}$ gr. coriandru, $33\frac{1}{3}$ gr. esență de garofe, $33\frac{1}{3}$ gr. scortişoră, $33\frac{1}{3}$ potașă, ceva vinars și $\frac{1}{2}$ chilgr. făină.

După 8 ore aluatul se cocă în forme și apoi se șmălțuesc cu zăhar și se pune să se usce.

IV.

La 5 chilograme aluat cu miere se frământă $83\frac{1}{2}$ grame scortişoră, 50 gr. esență de garofe și 50 gr. mandule dumnicate.

După cocere li-se dă o șmălțuire albă.

V.

- 2 chilogr. miere.
 2 „ făină.
 375 grame mandule.
 $16\frac{2}{3}$ „ cuișore.
 $16\frac{2}{3}$ „ scorțișoră,
 $16\frac{2}{3}$ „ cardamóme.
 $33\frac{1}{2}$ „ Piment.
 $33\frac{1}{3}$ „ potașă..

Turtele pregătite după acest recept, după coccere le punem să se recască apoi le cufundăm în apă rece și le punem în cuptor la căldură ca să se usce, ori le obducem mai întâiu cu un decoct din 1 litră de bere, $133\frac{1}{3}$ gr. zăhar, 50 gr. făină de înăsprălă și apoi le uscăm în cuptor.

VI.

- $1\frac{1}{2}$ parte aluat cu miere
 $2\frac{1}{2}$ chilogr. aluat cu zăchar.
 $1\frac{1}{2}$ „ mandule dumnicate.
 375 gr. citronat.
 500 „ coji de portocale.
 $166\frac{2}{3}$ „ scorțișoră.
 50 „ cuișore și
 $16\frac{2}{3}$ „ cardamóme sdrobite.

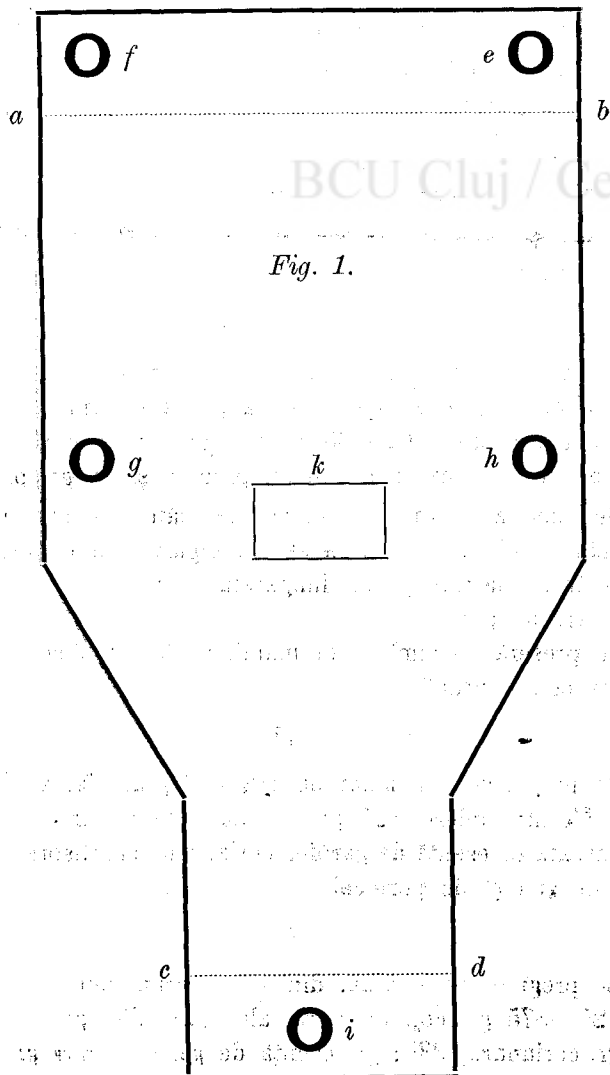

Fig. 1.

VII.

În una litră de miere se pun 3 dl. apă și puține cuișore, o ferbi puțin, o pui să se stimpere, apoi la 1 litră făină pui de 4—5 cr. salicali și potașă (se capătă în apotecă) mestecei cu 3—4 ouă și apoi cu sirupul, pui atâta făină cât se recere ca se ai un aluat vârtor ca turta de tăietină.

Aluatul se frământă bine, se întinde pe culpător în grosimea unei dungii de cuțit, se taie farme și se pune în o tipsie la căl-

dură astupată cu o față de masă împăturită, până ce dospesce, de se ridică, apoi se bagă în cuptor spre a se cocce.

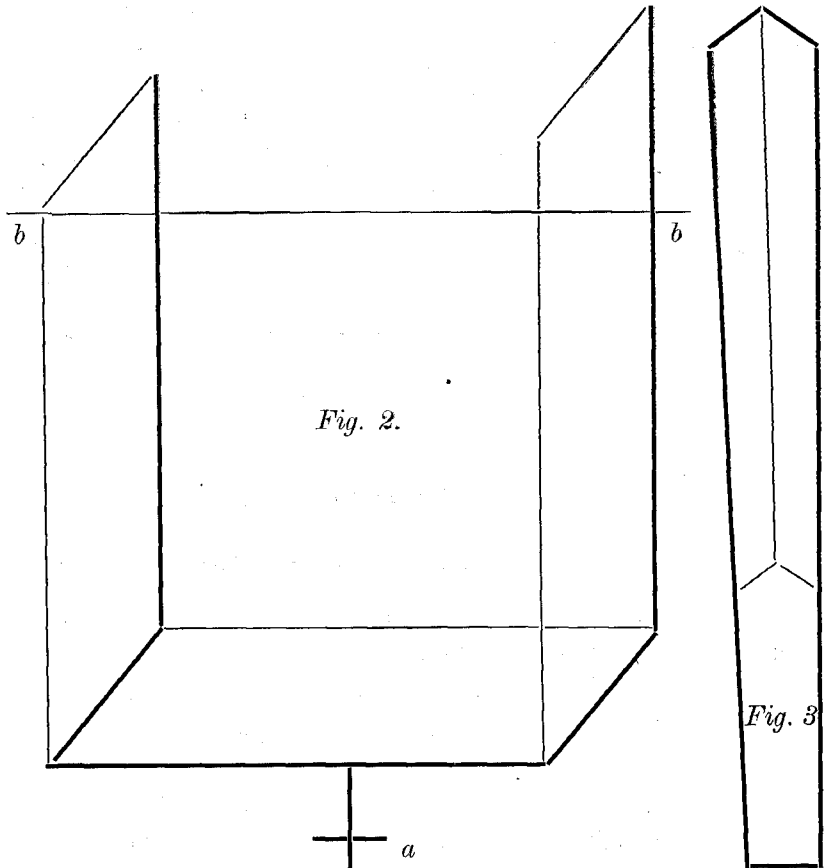

Fig. 2.

Fig. 3

VIII.

- 500 gr. zăchar.
 $\frac{1}{8}$ litră abă ori lapte fert.
 625 gr. făină.

Bine mestecate la olaltă se lasă se dospescă câteva ore apoi se pune:

- $16\frac{2}{3}$ gr. scorțișoră.
 $8\frac{1}{2}$ „ cuișore.
 $8\frac{1}{3}$ „ cardamóme.
 4 gălbănușuri de ouă și
 $8\frac{1}{3}$ gr. potașă topită în apă.

IX.

(Alune pentru copii.)

Se face un aluat din $2\frac{1}{2}$ chilograme sirup, $3\frac{1}{2}$ chilograme făină, la care după ce a dospit câteva ore se adaugă 66 grame potașă cu aromate, sau 8 ouă, 1 chilogram zăhar, 1 chilogram făină și aromate.

X.

- 2 chilograme sirup.
 2 „ aluat cu miere.

Frământale aceste două la olaltă și adaugă $66\frac{2}{3}$ grame potașă și apoi iar le frământă bine.

În urmă fă un aluat din 250 gr. unt sărat, 250 gr. făină, mestecă la acestea $16\frac{2}{3}$ gr. scorțișoră, $16\frac{2}{3}$ gr. cuișore, frământă bine apoi ambe aceste aluaturi la olaltă, le așeză în forme lungărețe și le cocce repede în ferbințelă mare.

XI.

Smalt alb pentru turte.

Se cerne printr'o sătă deasă zăhar alb ori melisă (Meliszucker) și-l batem acesta cu 24—28 albușuri de ouă, în care se nu fie nici un pic de gălbenuș, punem din când în când în decursul baterii 3—4 linguri oțet tare, spre a se face massa albă frumos,

adauge apoi la acesta atâta apă, încât să se pôtă mesteca în ea 625—750 grame, ma la turte mai de rând și până la 1 chilogram înăsprélă.

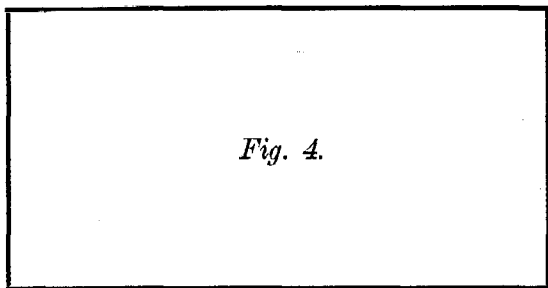

Fig. 4.

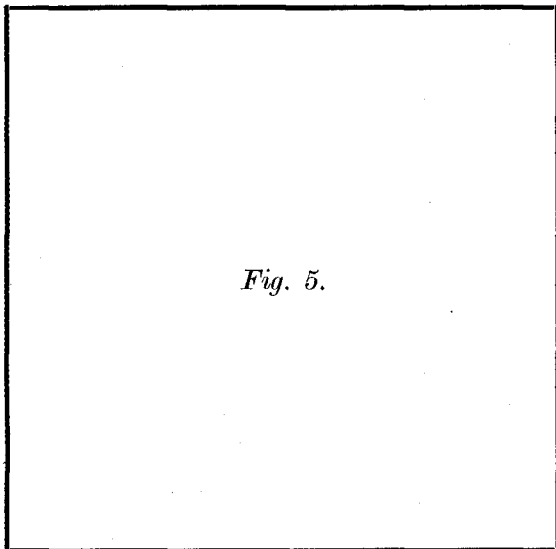

Fig. 5.

Șmalț brun.

125 gr. gumi arabic se disolvă în $\frac{1}{2}$ litră apă orî bere, se adauge apoi $66\frac{2}{3}$ gr. zăhar și se obduc turtele în stare căldicică cu acesta mixtură, se pun în cuptor ca să se usce și apoi se păstrează într'un loc zvântat ca se nu se moie.

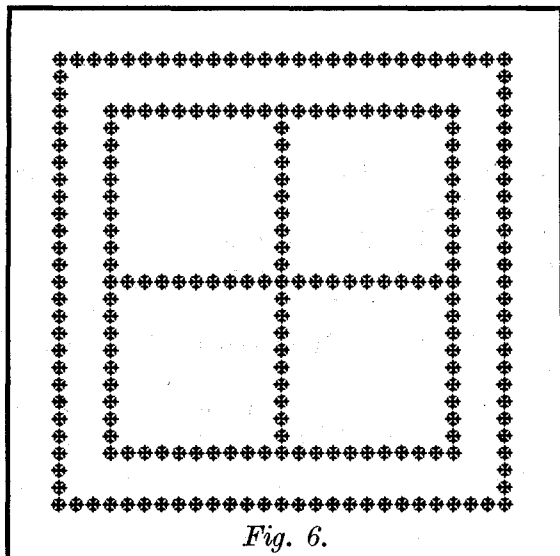

Fig. 6.

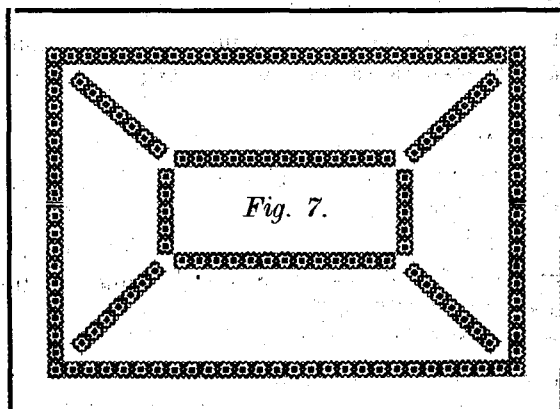

Fig. 7.

Pregătirea aluatului de turte pentru còcere.

Aluatul pregătit după descrierea din numerii 3 și 4 se păstrează la un loc răcoros.

Când voim a còce turte, luăm o cantitate de cât avem trebuință și încă de cu séra o aducem în casă' ca peste nópte stând aluatul la căldură să se móie spre a se putea lucra mai bine.

Aluatul se pune pe culpător înse nici când mai mult ca de 20 chilograme de-odată nu, pentru ca să se pôtă frământa mai bine.

Dacă e prea vèrtos se mai móie cu apă de zăhar.

Se adauge apoi tot la 500 gr. aluat frământat cu miere orî cu sirup, $2\frac{1}{2}$ gr. potașă, iar la aluatul frământat cu zăhar tot la 500 gr. aluat câte $8\frac{1}{3}$ amoniac și se mestecă apoi cu ingredientele din rețetele de mai sus, pe carî voim a le alege.

Requisite de lipsă la facerea turtelor.

La facerea turtelor avem lipsă de următoarele requisite:

1. *Culpătorul.* Acesta are forma ce se vede în *fig. 1.*, făcut din lemn de stăjar în grosime de 5 cm., în lungime de 1.42 cm., și în lățime la *a—b* de 70 cm. iar la *c—d* 35 cm.

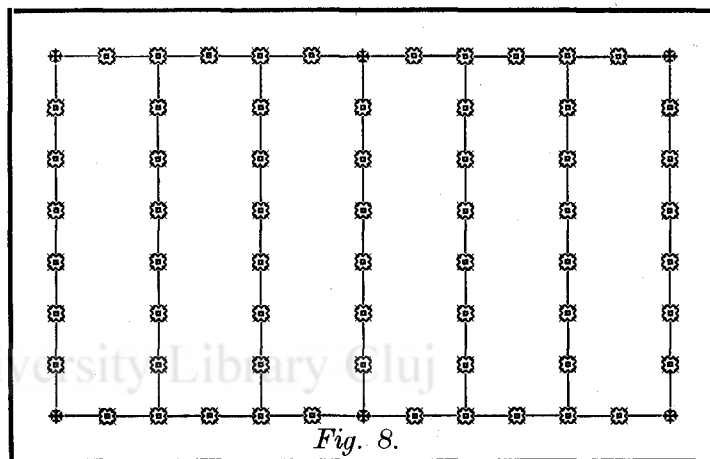

Fig. 8.

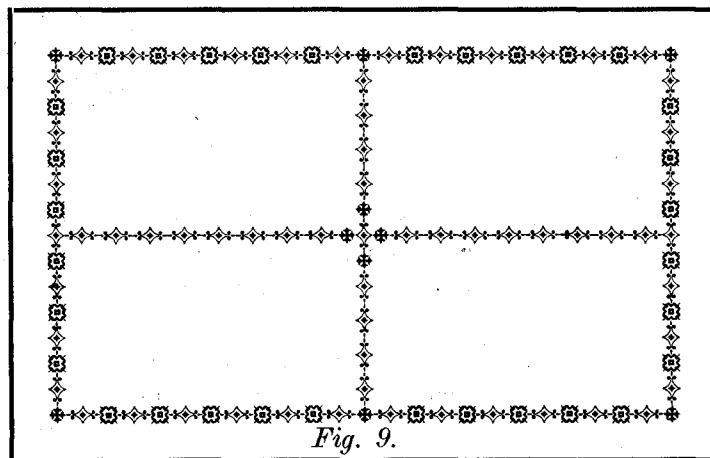

Fig. 9.

La punctele *e, f, g, h* și *i* sunt înțepenite picîore de lemn lungî de 42 cm. și aședat plecate înafară în partea de desupt.

La punctul *k*, culpătorul are o gaură, în care se înțepenesce o furculiță de fer ce se vede în *fig. 2.* Acesta furculiță la partea de desupt *a)* este provèdută cu un șurub spre a se putea bine înțepeni în culpător.

În partea superiòră a furculiței la *b)* este un cuiu, în care se înțepenesce lemnul (frământătorul) din *fig. 3.* (acesta se folosesce la frământarea aluatului de pe culpător în modul cum se folosesce melița la lucratul cănepei numai cât aici lucră doi ómenî unul împinge aluatul sub frământător, celalalt ridică și apasă frământătorul de atâtea orî, până până, când aluatul e așa de bine frământat, încât tăindu-l cu cuțitul nu se observă nici un boboloț în aluat.)

Frământătorul trebuie se fie cu 1.42 cm. mai lung decât culpătorul, făcut din lemn tare în grosime de 8 cm., pe una lature lat iar în ceealaltă parte în formă prismatică.

2. *Formele de turte.* Acestea se pregătesc din lemn tare de fag, paltin ori cireș, în care se scobesc în adâncime de 1½ cm. diferite figuri după recerînțele în formă pătrată, lungărotă, rotundă ori forma inimii etc. vezi figurile: 4, 5, 6, 7, 8 și 9.

3. *Tipsii (tave) de tinichia (pleu) pentru cocere.* Acestea au gardină de 2, 4 și 7 cm.

4. *Coveți de diferite mărimi.*

5. *Căldări de aramă în mărimi diverse.*

6. *Sucitoare.*

7. *Diverse sate și cușite etc.*

I. B.

Seu bun pentru alifii e numai acela, ce-l pregătește însuși omul, la el acasă din seu de vită. Cumpără dela măcelar seu curat și-l topesce încet, ca se nu se prăjască de loc. Firesc că seuul trebuie tăiat mărunt înainte de a-l pune la foc.

Alifie pentru rane. Se topesc împreună (fără a le fierbe) până se amestecă bine: 10 deca ceară curată, 7 deca colofoniu, 4 deca ulei de in curat și 4 deca seu de vită.

Alifie sau flastru englezesc. Se pune 80 gr. beșică de morun tăiată mărunt în 1500 gr. apă destilată (din apotecă) și se ține d'amoii ca la 24 ore. Apoi se topesce beșica de morun puind'o la foc puțin dimpreună cu apa, în care a stat. Se mai adaugă încă 80 gr. spirit de vin de cel tare și 6 gr. glicerin. Apoi se strecură și se unge cu ea un petec de mătăasă ca de 10 cm. de lung și de lat. La cas de trebuință, tăiem din el câte o bucațică.

Pentru turiști și amicii de sport. După rapoartele primite pe deplin autentice se întrebunțază de mult timp încôce de partea turiștilor cercați și a amicilor de sport înainte și după mersuri încordate cu cel mai bun succes *fluidul de podagră alui Kwizda*, Fluidul de podagră alui Kwizda poșede, precum ni-se împărtășese calitate, a întări nervele corpului omenesc și a-i face rezistența mai durabilă, încât se pôtă învinge cu ușoritate strapațele cele mai mari. Pe de altă parte procură acest mijloc părșilor amorțite ale musculaturii cea mai deplină restaurare de puteri și delatură orice choselă și ori-ce dureri, obvenite după strapațe mari. Pentru acei, cari călătoreșc mult pe jos, cât și pentru amicii de sport, are acesta îndegetare, obvenita dela bărbați de specialitate, cea mai mare însămăntale.

Picuri în contra durerii de măsele. Topesce 2 părți mastic (mastix) de cel mai bun în 7 grame cloroform, după aceea mai adaugă 2 grame balsam de Peru, toate din apotecă. Törnă 2—3 picuri pe bumbac și pune în găunoșia măselei ce te dore. Durerea are se înceteze numai de cât.

Pentru negei. Se picătoreșc de 2—3 ori la di cu acid salitric. Spre acest scop ne servim de o aștiuță ascuțită.

Apă de gură. Cognacul ba chiar și spiritul ordinar lungit cu apă, e tot atât de potrivit pentru spălarea gurei (dar nu și a gâtlanui!) ca și ori-care apă de gură cumpărată cu bani grei.

Amicul poporului.

DE ALE POPORULUI.

Strigoii.

Prinșend înainte de pașei un șerpe să-i tai capul cu un ban de argint, și în gură puneți un cățel de aiu (usturoiu), îngrópă-l, și crescând frunze din aiu pușele în pălărie și ureându-te séra când vine ciurda în o salcă vei vedea strigoii călărind pe vaci. (Mureș-Sâncraiu).

Sau cu o plăcintă dela anul nou urcă-te în séra de Sên-Georgiu în un arbore și te leagă sdravên de el. Trecând ciurda pe acolo, strigoii te vęd, vin la arbore și scutură, apoi se urcă la tine îți cer plăcinta. Să aibi grije să le ajungă la toți căci alt cum e vai de tine. Apoi se scobóră și te lasă în pace (Calvaser).

Sau în Dumineca Floriilor i-ți faci un fluer de salcă, dar așa ca să nu te uiți la el de loc, și-l îngrópi în pamânt. La Sên-Georgiu uitându-te prin el vei vedea strigoii călărind pe vaci (Mureș-Sâncraiu).

Sau bei în dimineața de Sên-Girogiu vinars sau apă în care ai băgat câte-va fire de piper și suindute în un arbore vei vedea strigoii (Cichindeal).

Sau în dimineața de Sên-Georgiu înainte de a resări sórele îți faci fluer de salcă fără a te uita la el. Séra privind prin el vei vedea strigoii (Ludișor).

Din aceste câte-va credințe se vede chiar că strigoii sunt mai inversunați la Sên-Georgiu, când și trebuie pădite vitele mai tare de ei. Se folosesc de mai multe mijloce de apărare.

Pe pörtă se pune un ram de măceș (rosa canina) și câte-va fire de leuștean, ghimpii măceșului și mirosul greu a leușteanului au putere de-ai alunga.

La ușa grajdului se pune grapa cu colți în sus, sub ea te

poți ascunde dacă ai voe să veți strigoii cari trec pe acolo. Ușa grajdului se unge cu usturoi (aiu,) în còda vacilor se pune aiu, a cărui miros încă îi alungă.

Se întâmplă de multe ori că mai ales vacile de odată i-și perd laptele, dar fără de a se arêta simptomele arêtate mai sus. Atunci necazul trebuie căutat alt unde-va. Poporul crede atunci că vre-un șerpe a supt vaca la pășune sau acasă în grajd. Omorând șerpele răul încetă.

Strigoii sunt mari dușmanii ai nevêștuicilor. Aceste apără vacile în contra lor, pentru acea Româncele le pun pe grindă în grajd furcă cu caier și fus ca să stee mai mult în locul acela. Iar pielea de șerpe și nevêștuică se foloseșce la mușcături sau îmfături de a ugerului. Asupra lăptelui dela oi afară de strigoii mai au putere și cucii aceia, cari au cântat când au fêtat ele, și li-l pot lua. Decî ca să nu-și perde oile laptele la „Ales“ le rescucăiesc. adeca rup un colac în două, o parte o mănca cei adunați de față, iar cealaltă să dă oilor în tărițe preste an ca să și păstreze laptele. ¹⁾

Apoi paserea Mulgătorul caprelor asemenea are putere de a lua laptele nu numai dela capre ci și dela oi și vaci încât numai după multe descântece și cu multe afumături de tămăie o poți depărta dela staul și a te scăpa de ea. (Ariesul de pădure) ²⁾

Oile și caprele supte de ea nu mai sunt bune de ținut. De multe ori strică și o turmă întreagă.

¹⁾ S. H. Marian ornitol. rom. Cernauți 1883 tom I. pag. 67—68.

²⁾ At. M. Mariénescu „Alesul publ. în Familia a IX Pesta 1873 Nr. 21 pag. 240 cit. la S. Fl. Marian an ormitol. pop. rom. tom. I. dag. 48.

Strigoii pe sămănături și bucate, se pot cunoșce după ce sunt născuți. Atunci mōșă, bătrână pricepută în tōe, i-i sorocoșce să fie pe sămănături, sau bucate, sau peșci etc. căci alteum apoi au putere preste tōte aceste.

Strigoii pe sămănături iau un lepedeu alb în spate și des de dimineață până nu se ia rōua i-l pōrtă peste holda altora până ce să udă de rōuă. Mergēnd la holdele lor i-l store și sămănăturile vor fi frumoșă, marī la spic și pline la grăunț chiar și când sunt anii cei mai slabi. Dar holdele de pe cari au luat rōua sunt „pălite”, spic mic țepoșat preste tot slabe chiar și când umblă veacurile cele mai bune (Ludișor).

Locuitorii din Mureș-Săncrai cred că în dimineața de Rusale merg strigoii și iau rōua. Venind acasă store lepedeul în o sticlută, apa o pun bine și când fac pāne picură de dōue 3 ori în aluat. care creșce vēdēnd cu ochii cum creșce potopul de rāuri sub palpitările prea ferbinții pentru bucuria sosirei primăverii. Din un bliid făină pot face atāta pāne ca alții din o ferdelă.

Strigoii pe bucate se schimbă în brōșce și așa lucră pentru căștig. Un om bătrān din jurul Cicindealului ne povesteșce următōrele :

„Odată imblateam în șură cu imblăcii (mașinile neintroduse fiind și adī tot cu imblăcii facem de ale gurii). Cătră sēră pe când voiam să vēntur iacă o brōscă vine sārind greoi apucă un fir sau dōue de grāu și se departă. Nu preste mult vine a dōua, a treia oră. Am priceput că e strigoiu. Când a venit a 4-a oră am prins'o și am legat-o strēns de cōrnele unui furcoiu apoi mi-am contiunat lucrul cu linișcea obicnuită. După ce am gātāt de vēnturat și am luat grāul de pe arie am eliberat și brōsca. De abia se mai putea mișca. O petrecui cu ochii. Dispāru în curtea de peste Drum. A dōua și dimineața vine o copiliță și chiamă pe preot să spovedēscă pe bunică-sa că e morbōsă de mōrte. A mărturisit-o și la câte-va zile a murit. Unii povesteau că a fost strigōie pe bucate.”

Strigoii pe vite. Hotărīți încă din fașe pe ce să fie strigoii, după mōrtea lor încep să mōră vitele, din ținutul întreg. Dacă s'a presupus despre cineva că a fost strigoiu pe vite i-l împung cu fiară ca să-i iasă puterea de a strica (Vețel-Banat sau i-l îngropă cu fața în jos. Mai de mult îi și desgrōpau și-i băteau până ce-i perdeau puterea de strigoii (Ludișor).

Strigoii pe peșci. Puterea acestora stă în aceea că pot prinde peșcii cu mare ușurință. Intră în apă, peșcii stau nemișcați ca amortiți i-i adună cu mōna și-i bagă în straiță. Strigoii acesteia nu strică nimenui.

Se întēplă de sunt intrunite tōte spdeciile acesteia într'un singur individ, care e o adevērată plagă pentru ținutul acela, vin strică mort strică și despre unul ea acela se dice, că nu e pēcat se-l omorī dacă-l cunoșci.

Strigoiu, strigōie, e și un nume de batjocură, o poreclă care în povestile poporului să dă mai cu sēmă mamelor meștere, cari umblă în ruptul capului se repuie copiii bărbatului seu remași de prima soțiă.

V. Alexandi a scris despre strigoii poesia: Nōptea sfântului Andreiu. M. Eminescu „Strigoii,” D. Bolintinean Umbra rēsburātōre etc.

Aceștia sunt strigoii poporului simplii ca el. Strigoii aceștia pe di ce merge pierd tot mai mulți adepti, dar în schimb strigoii civilizați ai spiritismului cuprind teren tot mai mult. Și aici concurență.

Lăsați strigoii, de ori-ce specie în pace, că de va fi lucrul dela D-șeu, mōnă omenēscă nu-l va putea nimici, iar de va fi omenesc se va reintōrce de sine în nōptea neființei.

Blaj, în Februarie 1899.

Ioan Maior și Octavian Popa.

(Fine.)

CIMILITURȚ

de Teodor A. Bogdan, invēțator în Bistrița.

Am o rochie vinețea
Plină de schintei pe ea.

(Cerinți și sticle.)

Bumb strălucitor
Pe-un fund de cuptor.

(Sorele.)

Am o vacă forfecată
Trupu și 'l bagă 'n poiată
Cōrnele le lasă 'n pōrtă.

(Sfēderul.)

Am un purcelaș
Și 'ndată 'l ingraș.

(Fusul.)

Cine cāntă 'n munte
In hāinițe scurte?

(Oie.)

Am o lăduțea
Cu mārgele 'n ea.

(Gura cu dinți.)

Am o floricea
Cu bumbac în ea.

(Lumina.)

O gōngă strimbă, ferecată,
Umblă cu gura căscată
Ce-i pică 'n drum, taie 'ndată.

(Cosul.)

Când e cald e înroșit
Când e rece e 'negrit.

(Cărbunel.)

Roșie 'n vezut
Ustură la gust..

(Fierușca.)

În pădure nașce
În pădure creșce
Vine-acasă încāldeșce.

(Lemnul.)

Cine mere 'n pod ca-un domn
Și nu dă samă la om?

(Frunza.)

Cronica.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ își va ținea adunarea generală ordinară în anul acesta la Băile-Herculane, pe zilele 9 și 10 Septembrie st. nou 1900, pe lângă următorul Program.

Ședința I.

Dumineca în 9 Septembrie st. n. 1900 la 11 ore înainte de ameați.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegaților prezenți.
3. Raport despre activitatea comitetului central în anul expirat.
4. Alegerea comisiunilor:
 - a) pentru examinarea raportului general;
 - b) pentru examinarea rațiociniului pe anul 1899 și a proiectului de buget pentru anul 1901;
 - c) pentru studierea proiectului de regulament despre înființarea secțiunilor științifice și literare, înaintat spre aprobare;
 - d) pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor.
5. Propuneri eventuale.

Ședința II.

Luni în 10 Septembrie st. n. 1900 la 10 ore înainte de ameați.

Ordinea de zi:

1. Rapoartele comisiunilor exmise în ședința primă.
2. Propunere relativ la inactivarea secțiunilor științifice și literare.
3. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
4. Dispozițiuni pentru verificarea proceselor verbale.
5. Închiderea adunării generale.

Disertațiunile se vor citi în o ședință specială, ce se va ține Duminecă în 9 Septembrie n. la orele 3 p. m.

Se observă, că eventualele disertațiuni și propuneri au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, Strada-Morii Nr. 8) cu 8 zile, iar eventualele interpelețiuni cu 3 zile înainte de adunarea generală.

Inteligența română din Teaca va aranja o Petrecere de vară care se va ținea Duminecă, în 26 August st. n. 1900 în sala hotelului „Kirscher“ din loc. Inceputul la 7 ore seara. Prețul de intrare: de persoană singuratică 1 cor. 60 fi. iar de persoană în familie 1 cor. 20 fi. Venitul curat este destinat spre scopuri filantropice. Suprasolvirile maritimăse se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale diaristică.

Petrecerea de vară aranjată în pavilionul din Ragla la 12 August a fost bine cercetată cu acesta ocaziune sa dat și un concert, la care cântările au fost executate de corul plugarilor români din Șoimuș după următorul program: 1. **Dorule odorule** quartet, cor mixt de: V. Magdu, 2. **Regina Ostrogoților** de G. Coșbuc, declamată de d-șora *Elena Posmușan*. 3. **Disa badea...** quintet, de C. Musicescu; cor mixt. 4. **Rugămintea din urmă** de G. Coșbuc, declamată de *Teodor Adace*. 5. **Nu-i dreptate...** quartet de G. Dima; cor femeesc. 6. **Pasere nevinovată** (solo) predată de d-șora *Maria Tanco*. 7. **M'as mărta** terțet, de C. Popovici 8. **Nevasta, care iubesc** sextet, de C. Musicescu. 9. **Nasul**, monolog de I. Fodor; predat de *Ionică Groze*. 10. **Brăul popilor** quartet, cor mixt cu solo de C. Musicescu. 11. **Cuvânt de închidere**, rostit de președintele d-l *Teodor Șimon*.

Concertul a reusit preste așteptare de bine.

Hymen. Valeria Veturia Coșbuc și Panțeleimon Zagrai, teolog abs., își vor celebra cununia lor la 30 August în biserica gr.-cat. din Leșiu.

Necrolog. Dr. Ioan David, secretar al institutului Albina a răposat la 1/14 August 1900.

Jocurile naționale. Sub acest titlu „România Jună“ din Bucuresei publică un interesent articolu pre care din punct de vedere al interesului general ce trebuie să avem toți românii față de cultivarea jocurilor noastre naționale îl reproducem și noi și-l recomandăm atențiunei lectorilor „Revistei II.“

La ori-ce popor trebuie ca între jocurile așa numite de salon să se afle și câte-va naționale, proprii ale acelu popor, pe lângă cele ce de obicei au ajuns comune tuturor popoarelor civilizate. Așa la Englezi, așa la Germani și Francezi, așa la Spanioli și Italiani, așa la Unguri și la Sârbi, etc.

Dar la noi Românii?

Streinul care-ar căuta la vre-o petrecere de joc de la noi să observe care ni-s jocurile noastre naționale, proprii ale Românilui, afară de legănată horă n'ar mai afla altele. În schimb va observa, că Românii și Românele jocă cu multă destoinicie mai toate jocurile obișnuite în lumea apusului, toate streine lor.

Aceasta de sigur nu ne va face laudă în fața streinului obișnuit ca să găsească lucrurile ca și 'n țeara lui.

Am zis că totuși mai jucăm hora. Intr'adevăr mai toate petrecerile cu joc ale noastre se încep și se sfârșesc cu hora. Acel însă care a văzut jucându-se acest joc așa cum trebuie, blând, domol, legănat, jucătorii privind toți unul la altul nu în pământ nici pe dealuri, privind și la o horă jucată prin saloanele orașelor s'ar putea întreba: acesta se fie jocul care oglindește întreaga fire blândă a Românului? — căci așa de detestabil se jocă!

Și așa trebuie să fie căci profesorii și profesorele de dans nu învață pe domnișore și domnișori și hora, ș'apoi aceștia din urmă nu prea au ocaziune să se ducă la țeară să vadă o horă frumos încinsă.

Iată dar cum că unicul joc românesc rămas în saloanele noastre nu-l cultivăm cum trebuie, tot din neglijența noastră. Ar putea cine-va cere ca să se introducă și alte jocuri naționale prin saloanele orașenești așa stind lucrul?

Cam greu!

Și totuși la poporul nostru se găsesc jocuri cari foarte bine ar putea înlocui multe jocuri dintre cele „nemțești“ cari ați le ținem în cinste în saloanele noastre. Ne-am putea încredința despre aceasta pe dată ce am cunoste jocurile noastre românești. Dar veți tocmai aci zace răul; nu le cunoscem și nici nu ne interesăm a le cunosc.

Nu stă lucrul tot așa cu frații nostri Ardeleni și Bucovineni; ei au vădit că în popor sunt jocuri destul de frumoase și alese, cari ar merita a se înălța prin saloanele lor, că astă-zi nu e petrecere cu joc unde se nu se jocă jocuri naționale. Au alcătuit chiar din jocurile românești un joc, care înlocuesce cu succes quadrilul adus din apus. Ați cine nu vede prin programele de jocuri: Ardelenia, Murășana, Romana, Călușerul, Bătuta, etc. etc., tot jocuri naționale cari de cari mai frumoase și alese.

Ore n'ar trebui se ne luăm și noi sēma ca se facem ce-au făcut și ce fac dēnșii, aducēnd în saloanele noastre jocurile românești? Care român de inimă ar răspunde negativ? Se voim numai și se începem. Se nu ne mulțumim numai a privi pe scenele teatrelor câte o trupă de jucători ai jocurilor românești, ci se le transpunem în casele noastre cu ocazia petrecerilor de joc.

În timpul din urmă la noi s'a popularizat un joc sērbesc „sērba“ pentru care s'a compus sute de melodii și-l jocă Românii nostri cu foc și îndesat înloc de a juca vr'un brău ori vre-o oltenescă de ale poporului nostru.

Toate nēmurile își iubesc și muzica și jocurile naționale; ore numai noi se facem excepție? Se ni-le iūbim și noi, se ne jucăm jocurile românești cu aceeași pasiune bună-ōră cu care își jocă Maghiarul și Maghiara csardașul lor.

Caritatea. Pentru caritatea la administrațiunea averilor bisericesci din Șoimuș a mai încurs următoarele sume:

Transport din nr. 5—6	cor. 9 bani	78.
14. Augustin Botian, Săcal	„ 1	20.
15. Larion Cuiejdean, Budacul-român	„ —	44.
16. Dumitru Roșca, Seliște	„ —	40.
17. Aron Mihăiescu	„ —	44.
18. Ioan N. Miclea Buzd	„ 1	20.
19. Radu Jantea, Șohodol	„ —	35.
20. Ioan Papiriu Pop, Siciu	„ —	50.
21. Nistor Feldrehan, econ. Bud.-rom.	„ —	44.

22. Nicolau Matheiu, Chiheriul-de-sus	„ 2	—.
23. Ioan P. Vlad, Saldorf	„ 1	—.
24. Ioan Buta, econom Șoimuș	„ —	44.
25. Victor Baci, econom Șoimuș	„ —	44.
26. V. D. Baci, econom Șoimuș	„ —	44.
27. Nastasia Baci, Șoimuș	„ 1	20.
28. Nastasia B. născută Moldovan	„ —	40.
29. Parcalab Stefan lui Michailă	„ —	44.
Suma	„ 21	11.

Vasile Baci,
curator prim bisericesc.

Gâcitură de șach

de *Mărióra Vlăsa.*

Se poate deslega după săritura calului.

		Fló-	fló-				
	sar.	în-	desc.	lo-	tul	câmp	
	Ca-	mai	în	rea'n	res-	ce;	
rě-	ua	te-	cu-i	o-	tan	pep-	când
de	nu	ză-	te'n	în	des-	ce;	Al-
	Al-	ro-	ves-	ri-	me-	veș-	
	când	loc	dar	te	Dar	Flo-	
		le	nesc				

DESLEGĂRI DE GÂCITURI.

Marea gâcitră de Șach din nr. 3—4 a mai deslegat bine domni: Ioan Goron, protopop in Cusdrióra; Gregoriu Nistor, preot in Solovestru și Teodor Bogdan, învățătoriu in Bistrița.

Gâcitură de șach din nr. 5—6 „Dorul nevastei“.

- „Florióra cea frumoasă
- „Vestețeșce drăgostósă
- „Căci bărbatul ei iubit
- „La ostire a pornit
- „Se-i mai treacă gând și vaer
- „Ea se pune lângă caer
- „Vre se tórcă dar nu póte
- „Și se rađamă pre cote
- „Gândurile-i fug depărte
- „Din plăceri își face parte
- „Dorul pentru bărbătel
- „Miți-o pórtă tot la tel

A deslegat-o bine dómnele și d-șórele: Leniți Nicola, M. Palatca; Silvia Brinzeu, Ciucuzel; Lucreția Mathe, Chiraleș; Lucreția Baci, Șoimuș; E. Costantinescu, Bucuresci; Valeria Costescu, Bucuresci; P. Tătărescu, Iasi; Elena Lupescu, Constanța; precum și d-nii: Nicolau Coroiu Ponoreanul, Ponorel; Ioan Barna, B.-S.-Miclăuș; Gregoriu Nistor, Solovestru; Georgiu Bujigan, Deliblat; Iuliu Socol, Cianul mare; Ioan N. Popu, Cluj; și Atanasiu Roșca, Delidlat.

Deslegarea locogrifului din nr. 5—6 de Nițu.

- Cu *u* se fi dorivei } *iubit.*
- Când sincer vei iubi;
- Cu *u* îți spune îndată } *frumoși.*
- Ai ei ochi cum vorfi?

Cu *a* îți spune calea } *amorul.*
Ce voi veți urmări,
Cu *ó* însă înțiplarea } *mórtea.*
De ce no poți scuti.

A deslegat bine dómnele și d-șórele: Leniți Nicola, M. Palatca; P. Tătoreșcu, Iasi; Elena Lupescu, Constanța; domni: Gregoriu Nistor, Solovestru; Ioan Manolescu, Bucuresci; V. Pop, Craiova; C. Șerhănescu, Tergu-Vestei.

Deslegarea gâciturii din nr.-ul 7. de Valeriu Vêro „Ași vrea“.

Ași vrea să cânt in poesie
A inimilor tainic dor
Și chiar viața mea pustie
Și-apoi să mor, să mor, să mor.
Și a mele țile chinuite
Și sufletul meu mult iubit
Și acelea țile fericite
Le-am avut când te-am iubit
Și tot ce chin și cei durere
Și-a lacrimilor trist isvor
Și tot amarul de sub stele
Și-apoi să mor, să mor, să mor.

E. L.

A deslegat-o bine dómnele și d-șórele: Geni și Corneli Hanganutz, Borgo-Prund; Silvia Brândieșu, Ciucuzel; E. Negrescu și P. Dumitrache Sandulescu, Bucuresci; precum și domni: Ioan Barna, S.-B.-Mclăuș; Iuliu Socol, Cianul-mare.

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEL.

D-lui Ignat Seni, învățător normal in Născău. Am primit prețul abonamentului de pe anul curinte și vă mulțămim.

D-lui N. Constantinescu in Bucuresci. Cărți postale ilustrate după fotografia ce mi-ați trimis vă putem face 500 exemplare cu 25 corone, vă vine o bucată numai cu 5 bani și 2/2 cr.

D-lui Basiliu Vas, preot in Arpașul-inferior. Ți-am espedat a 2-a óră numărul reclamat, trebuie că ai vr'un prețin bun ce-ți scóte gazetele dela postă și uită că se țile mai deie, de aceea nu le primesci rėgulat. Poesiile: „Vino rază“ și „E poveste,“ nu se pót publica.

D-lui E. P. Bota in Șard. Mulțămim de cuvintele de încurajare ce ne trimiți pentru scóțerea „Revistei“ și in anul al III-lea precum și pentru constatarea progresului ce afirmi că l'ar fi făcut „Revista“ și in ceea ce privesce partea tehnică, după a noastră părere însă meritul pentru progresul făcut se cuvine mai întâiu energicilor nostri colaboratori, apoi publicului ce ne-a încurajat cu căldurosul sprijin și numai mai pe urmă noue, — sincere salutări!

D-lui Nicolau Pop in Ghirceiu. Puțină paciñță numai și-ți va sosi și ceea-ce aștepti.

D-lui I. B. in N. Cărți postale ilustrate avem și vindem cu 2/2 bucată.

D-lui S. V. V. in V. Novelele: „După ani de suferințe“ și „Prima drăgoste“ precum și poesile trimise, le-am primit și se vor publica.

D-lui I. A. in C. Trimite abonamentul și vei primi „Revista“ numai decât.

D-lui I. C. in S. Numeri 5 și 6, ce i-ai reclamat ți-sa trimis.

PRIMA TIPOGRAFIA ROMÂNEASCĂ
IN
NORD-OSTUL TRANSILVANIEI.

Comandele se execută prompt și cu acuratețea.

Prin acésta fac cunoscut onoratului public, cumcă am înființat în Șoimuș (comitatul Bistrița-Năsăud) *un stabiliment tipografic* provădut cu cele mai bune *mijloce tehnice*, aranjat după stilul cel mai nou, cu literile cele mai moderne, unde se primesc spre executare:

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ
Cărți și broșuri,
Foi periodice,
Bilete de logodnă,
Invitări la nuntă,
ANUNȚURI,

Registre,
BILANȚURI,
Compturi,
PREȚURI-CURENTE
Cuverte,
Bilete de inmormântare,
CIRCULARE.

Cu cele mai moderate prețuri.

Tipografia BACIU, Șoimuș.

Prețurile sunt foarte moderate.

Tipografia BACIU în Șoimuș
(Sajó-Solymos u. p. Nagy-Sajó).

La administrațiunea foiei
„Revista Ilustrată“
în Șoimuș, u. p. Nagy-Sajó
se află de vândare:

Cum se fotografăm?	— — — — —	cor. 1.—
Oglinda inimei poesit de G. Bugnariu	— — — — —	” —.50
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția de salon	— — — — —	” 10.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția porală	— — — — —	” 5.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 semestrul I, elegant compactată	— — — — —	” 3.—

Portretul metropolitului Șuluțiu pe carton de lucș	— — — — —	cor. —.40
Portretul lui George Barițiu pe carton de lucș	— — — — —	” —.20
Castelul Peleş tablou pe hârtie de lucș	— — — — —	” —.30
Novele și schițe de I. P. Reteganul	— — — — —	” —.70

Toți acei. cari comandă **tóte opurile de mai sus de-odată**, capătă un scădemânt dela prețul indicat.

Administrațiunea.